

BRIEFING BONDSSCHEIDSRECHTERS SEIZOEN 2016-2017

Het is van belang dat bondsscheidsrechters de laatste uitgave van het spelreglement kennen en kunnen toepassen. De briefing vult het spelreglement aan en benadrukt op welke manier spelregels dienen te worden geïnterpreteerd. Voor zaken die niet expliciet zijn benoemd in deze briefing dient het spelreglement te worden gevolgd.

Met dit document vervallen alle “bindende afspraken” uit voorgaande briefings.

Wedstrijdmanagement

- Zo min mogelijk fluiten is prachtig, maar mag **nooit ten koste gaan van controle over de wedstrijd**. Samen met je collega spreek je af hoe je het verloop ervan controleert en hoe je bijstuurt als er in de wedstrijd dingen gebeuren die je niet had verwacht of afgesproken (scenario's). Weinig fluiten waar het kan levert vaak mooi en spectaculair hockey op. Soms zorgt niet fluiten echter voor rommelig hockey en is het verstandiger snel een vrije slag te geven. Dan is het signaal dat je afgeeft belangrijker dan het voordeel dat je onderbreekt.
- Wees alert op overtredingen die (vaak door aanvallende spelers) gemaakt worden, direct nadat een partij balverlies heeft geleden en er een snelle uitbraak dreigt. Deze doorgaans onbewust en onschuldig ogende overtredingen hebben vaak maar één doel: zorgen dat **de snelle uitbraak wordt afgebroken**. We noemen dit 'breaking down of play'. Laat duidelijk in je optreden zien dat je dit soort overtredingen herkent, waarbij slechts fluiten voor de overtreding meestal niet genoeg is. Een extra fluitsignaal, vermaning of kaart is hier op zijn plaats.
- In het moderne hockey worden we in toenemende mate geconfronteerd met overtredingen van spelers zonder dat de bal in de buurt is (o.a. vasthouden, uit balans brengen); het is van belang dat de scheidsrechters samenwerken om dit type overtredingen adequaat te bestraffen. Bij deze zogeheten “off-the-ball incidents” is een **persoonlijke** straf (vermaning, kaart) op zijn plaats en volgt er **geen spelstraf**.

Spelhervattingen

- Het signaal voor het aangeven van een lange corner is veranderd. Eerst wijs je zoals je gewend bent naar de hoekvlag. Daarna trek je met dezelfde arm, gestrekt en horizontaal, een denkbeeldige lijn van de plaats waar de bal over de achterlijn is gegaan naar de plaats op de 23-meterlijn waar de bal genomen moet gaan worden.
- Bij een spelhervatting moet zichtbaar zijn dat de bal **duidelijk wordt gecontroleerd (bal hoeft niet doodstil te liggen)**. In geval van twijfel moet je de spelers kenbaar maken dat ij de controle goed vindt.
- Een vrije slag moet binnen speelafstand van de plaats van de overtreding worden genomen.
- Indien je van tevoren ziet dat een spelhervatting niet gecontroleerd wordt of op de verkeerde plaats gaat worden genomen, heb je als scheidsrechter de mogelijkheid om dit te herstellen, **voordat de bal is genomen**. Een enkele keer in de wedstrijd kan dit een goed middel zijn om te voorkomen dat je een vrije slag tegen moet geven. **Ben je echter te laat met corrigeren en is de spelhervatting al genomen dan moet je beslissen te laten doorspelen of een vrije slag tegen geven**. Deze vrije slag wordt genomen op de plek waar de speler de spelhervatting verkeerd nam.
- Bij een aanvallende vrije slag binnen het 23-metergebied kan de bal niet de cirkel in gespeeld worden voordat de bal vijf meter heeft gerold of is aangeraakt door **een speler van de verdedigende partij**.

- Een aanvallende vrije slag binnen vijf meter van de cirkel wordt genomen op de plaats van overtreding. Alle andere spelers dan degene die de bal gaat nemen, moeten op minimaal vijf meter afstand gaan staan. Verdedigers die **al in de cirkel staan** mogen binnen de vijf meter afstand blijven staan, maar mogen totdat de bal door een tweede speler is geraakt of de bal vijf meter heeft afgelegd niet actief het spel gaan beïnvloeden of de bal gaan spelen. Het begeleiden van de aanvaller van binnen de cirkel is toegestaan, zolang ze niet de bal spelen of een poging doen de bal te gaan spelen. Nadat de bal vijf meter heeft afgelegd of door een tweede speler is geraakt, mag een verdediger vanuit elke positie de bal spelen, ook als hij in eerste instantie niet op afstand stond. Wordt de tijd stilgezet na het toekennen van een aanvallende vrije slag dan moeten bij de spelhervatting **alle spelers op minimaal vijf meter afstand gaan staan**.

Strafcorner

- Voor, tijdens en na het nemen van de strafcorner gebeurt er van alles in en om de cirkel. Met name bij het inlopen door aanvallers en het uitlopen door verdedigers worden soms regels overtreden. **Maak met je collega** voorafgaand aan de wedstrijd duidelijke **afspraken** over wie waar op let en hoe er tussen beide scheidsrechters wordt gecommuniceerd.
- De beoordeling van het stoppen van de bal binnen/buiten de cirkel kan uitsluitend geschieden door de cirkelscheidsrechter, omdat het normaal gesproken “technisch onmogelijk” is voor de andere scheidsrechter om dit nauwkeurig te beoordelen.
- In het regelboekje staat een definitie van een “schot op doel”. Aanvullend spreken we af dat als bij een strafcorner de bal het doel mist en boven de knie op het lichaam van een verdediger komt het spel hervat wordt met een vrije slag voor de verdediging.
- **Het criterium voor een opnieuw genomen strafcorner is vorig seizoen gewijzigd!** Zolang de strafcornersituatie niet is afgelopen conform regel 13.5 en 13.6 is er sprake van **een opnieuw genomen strafcorner**, en moet er met het gereduceerd aantal verdedigers of aanvallers worden gespeeld. Pas als de strafcornersituatie voorbij is en er **een nieuwe strafcorner wordt toegekend** mogen alle verdedigers en aanvallers weer aan de strafcorner meedoen.
- Het is veldspelers toegestaan om bij het verdedigen van een strafcorner een glad masker te dragen zolang de strafcorner duurt en zolang de verdediger zich **in zijn eigen cirkel** bevindt. Het is een verdediger toegestaan om een verdedigende actie af te maken, ook al betekent dit dat hij (net) buiten de cirkel komt (common sense). Als een speler nadat een strafcorner is afgelopen aan het spel deelneemt terwijl hij nog steeds het masker draagt wordt hij bestraft met een vrije slag. Bij herhaling is een persoonlijke straf gepast. Het snel nemen van een vrije slag met het masker op mag dus niet. Besef goed: voorkomen is beter dan genezen.

(Aanname) hoge bal

- **Bij alle seniorenwedstrijden** is het spelen van de bal die boven schouderhoogte zweeft, mits niet gevaarlijk, toegestaan. Hierbij blijft het voorkomen van gevaarlijke situaties de hoogste prioriteit. Bij het nemen van een beslissing is de positie van alle spelers **op het moment waarop de bal omhoog wordt gespeeld bepalend**. Het **moment van fluiten** wordt bepaald door de positie van de spelers bij het neerkomen van de bal. Zodra je ziet dat spelers dicht bij elkaar staan en er gaat zeker een duel om de bal ontstaan dan zul je moeten fluiten. Hierbij is leidend welke speler zorgt voor het gevaar. Een speler mag een bal die over hem heen gespeeld wordt met zijn stick boven zijn schouder stoppen of wegslaan. In dat geval moet de betreffende speler zorgen dat dit ongevaarlijk gebeurt. Zodra er gevaar voor de andere partij ontstaat doordat een speler een bal boven zijn schouder speelt maakt hij een overtreding.

- **Bij alle juniorenwedstrijden** blijft de regel van kracht dat de bal boven schouderhoogte niet gespeeld mag worden, met uitzondering van het verdedigen van een schot op doel. Hengelen is hier dus een opzettelijke overtreding, die met een gele kaart wordt bestraft.
- Een bal mag **niet opzettelijk omhoog geslagen worden, met uitzondering van een schot op doel**. Met name aan de linkerkant zie je een verdediger die onder druk staat vaak een backhandslag gebruiken. Wanneer deze bal hoog wordt weggeslagen, geldt dit als een opzettelijk hoog geslagen bal. Dit is dus een overtreding, ook als de bal op zich niet gevaarlijk is. Er is geen ondergrens, maar boven de 30/35 cm is echt een opzettelijk hoog geslagen backhand. De spelstraf is in dit geval altijd een vrije slag, behalve als de bal vanuit de eigen cirkel omhoog weggeslagen wordt, dan volgt een strafcorner. Bij een met de forehand geslagen hoge bal beoordeelt de scheidsrechter of dit opzettelijk gebeurt. Zo niet, dan beoordeel je deze slag uitsluitend op gevaarlijk spel.

Persoonlijke straffen

- In vroegere briefings werd het adagium “tijd stil = kaart” gebezigd. In het moderne hockey geldt dat we de tijd stilzetten om een ‘management tool’ in te zetten richting spelers, aanvoerder of teambegeleiding. Afhankelijk van de situatie kan dit een kaart zijn maar ook een vermaning of een “goed gesprek”. Het nieuwe adagium is dus “**tijd stil = een mooi managementmoment**”.
- Een groene kaart betekent een tijdelijke verwijdering van de betreffende speler van twee minuten. Een gele kaart betekent een tijdelijke verwijdering voor vijf of tien minuten. De scheidsrechters timen de straftijd en maken kenbaar wanneer de straftijd voorbij is en de speler (of zijn vervanger) mag terugkeren. Na het verstrijken van de straftijd mag de speler **altijd** terugkomen, ook als een strafcorner is toegekend (“tijd is tijd”). De enige uitzondering hierop is dat we een speler niet laten terugkeren als de scheidsrechter op het punt staat een toegekende strafcorner vrij te geven. In dat geval wacht je met het terug laten komen van de speler totdat de strafcorner is genomen. Dit is dus slechts enkele seconden later. Communiceer hierover met je collega en los dit als team op.
- De **tweede groene kaart is altijd geel**. Voor de duidelijkheid in de communicatie toon je eerst de tweede groene kaart en daarna meteen de gele kaart. De straf voor een tweede groene (en dus gele) kaart is vijf minuten.
- De straftijd voor een gele kaart is in principe vijf minuten. Alleen voor een **fysieke overtreding, op het lichaam gericht**, is de straf tien minuten.
- Slidings bij hockey zijn toegestaan mits de bal wordt gespeeld en de tegenstander niet wordt geraakt. Hierbij ligt het risico volledig bij degene die de sliding inzet. Speelt hij alleen de bal dan is het prachtig maar wordt de tegenstander geraakt is dit altijd een overtreding. Een sliding waarbij een tegenstander onderuit wordt gehaald of met kunst en vliegwerk zelf kan voorkomen dat hij onderuit gaat wordt gezien als een opzettelijke overtreding waarbij de juiste spelstraf en een gele kaart voor 10 minuten horen. Let op dat aanvallers in de cirkel bij een tip-in ook geregeld een sliding maken. Hiervoor geldt exact dezelfde regel.
- Een speler die een tweede gele kaart krijgt – of het nu voor eenzelfde soort overtreding is of voor een andere - krijgt **eerst geel** en **vervolgens rood** getoond. Dat laatste doe je om te laten zien dat iemand niet meer terugkomt. Op het formulier worden beide kaarten als geel genoteerd; er volgt dus geen directe schorsing. Dat maakt het verschil met de écht grove overtreding duidelijk: direct rood is heel iets anders dan twee keer geel. Indien een overtreding zo grof is dat je als scheidsrechter van mening bent dat de overtreder een permanente verwijdering verdient, dan maak je dat duidelijk door alleen een rode kaart te geven.
- Elke speler mag aan een scheidsrechter vragen waarom een bepaalde beslissing wel of niet wordt genomen, mits dit op een fatsoenlijke en normale manier gebeurt. Dit is niet langer voorbehouden

aan de aanvoerder. Het is echter één speler die dit mag doen. Twee spelers of meer wordt gezien als **groepsprotest** en direct bestraft met een **groene kaart** voor de ‘tweede’ speler in kwestie. Het is dus niet de aanvoerder die de kaart krijgt maar de speler die zich als tweede bij de scheidsrechter meldt. We gaan proberen om kaarten te beperken door in voorkomend geval meteen “één speler” te roepen al dan niet ondersteund door een opgeheven vinger.

Teambegeleiders

- Het blijkt veelvuldig voor te komen dat er te veel teambegeleiders op de bank willen plaatsnemen. Op de bank mogen maximaal 5 wisselers en maximaal 4 teambegeleiders zitten.
- Het merendeel van de teambegeleiders gedraagt zich prima en onthoudt zich van **commentaar op de arbitrage**. De uitzonderingen en zeker de reacties die niet puur emotioneel zijn moeten met overtuiging worden aangepakt. Een teambegeleider die bewust de arbitrage beledigt of die maar blijft doormekkeren of theatraal non-verbaal zijn ongenoegen uit, moet worden bestraft. Dit kan door in eerste instantie hiervoor een waarschuwing te geven in de vorm van een groene kaart. Een groene kaart voor een teambegeleider leidt **niet** tot een tijdstraf. Helpt dit niet of onvoldoende dan volgt daarna geel (10 minuten tijdstraf).
- Een coach die het veld in loopt om verhaal te halen, krijgt zonder waarschuwing geel, en schelden betekent rood.
- Een tijdstraf voor een teambegeleider is **echt een zware straf voor een team**, nu men gedurende de straf tijd met een speler minder moet spelen. Dit maakt het tot een zeer effectieve maatregel, maar dat geldt vaak ook al voor slechts de dreiging tot het opleggen ervan. Mits tactisch gebracht, zullen vele teambegeleiders een duidelijke waarschuwing zien als aanleiding om hun gedrag te wijzigen.

Keeper

- Een standaardkeeper die gewisseld wordt, kan vervangen worden door een vliegende keep of door een andere standaardkeeper. Hiervoor wordt **geen verkleedtijd** gegeven, dus als een team er voor kiest om zonder reservestandaardkeeper te spelen, heeft het bij een keeperwissel slechts één optie: de vliegende keep. (Langs de kant kan daarna wel iemand de keeperspullen aantrekken en later als standaardkeeper weer met de vliegende keep wisselen, maar voor deze verkleedpartij wordt de wedstrijd niet opgehouden).

Persoonlijke beschermingsmiddelen

- Alle veldspelers zijn verplicht mondbescherming (‘bitje’) en scheenbeschermers te dragen. Heeft een speler geen bitje in of scheenbeschermers aan als hij het veld in wil komen dan laat je dit als scheidsrechter niet toe. Constateer je dat iemand in het veld zijn bitje of zijn scheenbeschermers niet draagt dan corrigeer je dat direct of je laat de betreffende speler wisselen. Kortom: “*zonder bitje zit je*” maar **er is geen spelstraf verbonden aan het niet dragen van een bitje (of scheenbeschermers)!**
- Het is veldspelers toegestaan kniebeschermers te dragen bij het verdedigen van een strafcorner. Deze dienen net als scheenbeschermers volledig door de kousen te worden bedekt. Alleen als de kniebeschermers dezelfde kleur hebben als de kousen hoeven ze niet bedekt te worden.

Samenwerken

- Laat zien dat je samen het derde team bent op het veld. Geef duidelijk aan wat je bedoelt als je collega om advies vraagt en schroom zelf ook niet om advies te vragen als je dit nodig hebt.

- Samen zie je meer dan alleen. Het is de teams om het even wie de beslissing neemt, zolang die maar juist is. Heb je het beide niet gezien, wordt dit beter geaccepteerd dan een vergissing van een scheidsrechter die te koppig was om de mening van zijn collega te vragen. Oogcontact of een simpel gebaar is vaak voldoende. Voorkom dat je tegen spelers iets zegt als “Hij/zij heeft het gezien” of “Dat is zijn/haar beslissing”. Je neemt beslissingen samen en communiceert dat ook als team.
- **Overleg** alleen met je collega als je denkt dat hij het voorval vanuit zijn positie ook gezien kan hebben. Aan de houding van je collega kun je vaak al zien of overleg zin heeft. En als je collega te kennen geeft dat hij het níét gezien heeft en je helaas niet kan helpen, dan moet je dus zélf je beslissing nemen. Maak dan meteen aan de spelers duidelijk dat het jouw beslissing is.
- Spelers snappen best dat niet elke scheidsrechter elke week even briljant is, maar waar ze het moeilijk mee hebben is wanneer ze niet weten waar ze aan toe zijn. Het is daarom belangrijk om consistent en consequent te zijn (“voorspelbaar fluiten”), week in week uit.
- Als je een keer een fout maakt is de manier waarop je met de vervolgsituatie omgaat vaak bepalend voor je hoe je in de wedstrijd geaccepteerd wordt. Laat het moment achter je en concentreer je op de beslissingen die je erna neemt. Wees niet bang om te laten merken dat je weet dat je een fout hebt gemaakt. Dat versterkt de acceptatie bij spelers.
- Leer om te herkennen wanneer er iets gebeurt **dat je kennelijk niet gezien hebt**. Als je het spelletje begrijpt, kun je aan de reactie van spelers vaak zien wanneer er iets ongewoons gebeurt. Dat zijn de momenten waarop je voorbereid moet zijn om een beslissing te nemen. Heb je het zelf niet gezien, dan is een korte blik naar je collega nodig.
- Door de invoering van de selfpass is **het spel sneller geworden**, waardoor vlot kunnen anticiperen en een goede positionering aannemen van wezenlijk belang zijn. Dit vergt van iedere scheidsrechter een **uitstekende conditie** en voor het arbitrale team nog betere afspraken over positionering en samenwerking.

Veel plezier en succes dit seizoen!